

Prodi, victòria amb incertesa

L'ombra gegantesca de Berlusconi és allargada i tenyeix l'èxit moderat de l'Ulivo i de Romano Prodi a les eleccions legislatives italianes dels passats 9 i 10 d'abril. Perquè malgrat la victòria de Prodi –per un grapat de vots de diferència, sobretot dels italians a l'exterior–, Berlusconi continua resistint. I amb Berlusconi fort, el Govern de Prodi no gaudeix de la força de la victòria.

Sense gaires estridències, la coalició del centreesquerra va celebrar l'èxit en les eleccions italianes del 9 i 10 d'abril, malgrat ser conscient que va ser un èxit molt relatiu i encara no definitiu. “La primavera ha arribat”, va dir *il professore* Prodi al país un cop estava clar –tot i que no del tot– que havia guanyat. El bolonyès Prodi va constatar que “Itàlia ha escollit mirar al futur amb optimisme i serietat i ho ha fet amb força, convicció i joia”. Prodi, proclamant-se guanyador tot i que Berlusconi contestava les xifres, va fer saber als ciutadans i ciutadanes que



"el país no es pot permetre cinc anys més d'indecisions i opcions equívocades".

Per a Prodi no hi haurà més les dues Itàlies (la dels pocs i la dels "altres") i ara es viu en "un gran país que des d'ara és un país nou que obre els braços al món". Una Itàlia que per a Prodi és "forta en tradició, valors i idees". Prodi espera "cinc anys meravellosos que tornaran el somriure al país". No n'està tan convençut Silvio Berlusconi, que en la seva primera compareixença pública després de les eleccions va repetir que "ningú no ha de declarar-se guanyador" perquè "hi ha hagut irregularitats en l'escrutini i cal revisar les paperetes". Mal perdedor –no va telefonar Prodi després de saber-se el resultat– o polític caut que encara espera amb les seves maniobres de canviar la situació, el fet és que Berlusconi encara pesa, i molt, en el país. De fet, s'ha endut només 24.200 vots de menys que el Prodi guanyador. Gianfranco Fini, líder d'Aliança Nacional, considera que la Casa de les Llibertats no ha perdut "políticament" les eleccions, tot i haver-les perdut "aritmèticament".

Prodi no se'ls escolta i vol governar sol amb la seva coalició, i no sospesa la possibilitat d'una gran coalició a l'alemanya, que, tenint en compte l'esperit italià, es perfila com a improbable i destinada al fracàs. Una gran coalició seria l'opció que planteja Silvio Berlusconi en el cas que sigui clar que ha perdut les eleccions o que hi hagués una diferència de color entre el Parlament i el Senat, fet que no s'ha confirmat perquè totes dues cambres han anat a l'Ulivo. Aquesta *Grosse Koalition* seria un acord polític que uniria les forces de les dues coalicions, però el líder del centre esquerra Prodi creu que té el pes suficient per governar sol. En el moment de tancar aquesta edició la premsa italiana estava clarament dividida entre qui ja celebrava la victòria de l'Ulivo i qui encara s'esperava a revisar les paperetes electorals.

La preocupació dels empresaris.

La Confindustria (Confederació General de la Indústria Italiana) està preocupada pel resultat de les eleccions italianes, que no és altra que una divisió clara del país i una ingovernabilitat previsible. Demanen que es tingui en

compte el que s'ha promès, com la reducció del cost de l'energia, l'exigència de reformes estructurals i intervencions concretes per consolidar els primers i modestos senyals de recuperació a Europa.

La divisió del país és clara, tot i que el líder Prodi la vulgui minimitzar: a la Cambra dels Diputats la coalició de Prodi ha obtingut el 49,8% dels vots, mentre que la coalició de Berlusconi s'ha endut el 49,7%. Prodi obté 348 diputats i el centredreta, 281. Al Senat, l'Ulivo obté el 48,9% de vots, però obté més escons (159), mentre que la Casa de les Llibertats, amb un 50,2%, n'obté 156.

"Itàlia s'enganya pensant que les separacions típiques del Novecento estan superades, i es troba un cop més amb

L'empat es reproduceix també a l'Alguer

Els resultats de les eleccions generals a l'Alguer, la ciutat catalanoparlant de l'illa de Sardenya, reflecteixen l'empat tècnic que hi va haver en els comicis a tot l'estat italià. A la Cambra dels Diputats, la coalició de Prodi, la Unió de centres esquerra, va aconseguir el 49,59% amb un total de 13.573 vots, mentre que el centredreta de Berlusconi, l'anomenada Casa de les Llibertats, es va quedar amb el 48,68%, amb 13.323 vots. Al Senat, en canvi, Berlusconi va obtenir 12.295 vots, amb un percentatge del 48,96%, i Prodi va tenir un total de 12.008 vots, un 48,06% del total. A l'Alguer, Forza Italia, numèricament, és el primer partit de la ciutat, tot i que no tenia cap candidat alguerès a la llista de la Casa de les Llibertats. Al contrari el Partit dels Comunistes Italians, que ha aconseguit un escó a Sardenya per a la Cambra dels Diputats, tindrà en l'advocat alguerès Elias Vacca el seu representant.

Pere Lluís Albau
Alguer

les divisions de sempre entre clericals i anticlericals, feixistes i antifeixistes", tal com escriu Ernesto Galli della Loggia, un dels intel·lectuals més lúcids que conserva el país. Si Romano Prodi, tal com anhela, aconsegueix unir encara que sigui mínimament aquestes dues Itàlies, haurà aconseguit un gran pas.

Berlusconi segueix una estratègia intel·ligent en aquest període postelectoral. Va demanar perdó per haver usat una paraula "que no és el màxim de la delicadesa" (*coglioni*, "curt de gambals" o "torracollons", segons com es vulgui llegir), argumentant que quan la va fer servir, "no es referia als electors de l'esquerra sinó a alguns amics empresaris d'esquerra amb qui estava parlant".

La proposta de Prodi. El govern de Prodi vol ser fort "políticament i tècnica". La primera frase que ha dit Prodi en una conferència de premsa després de ser proclamat vencedor és que cal "deixar enrere els comentaris i tons aspres de la campanya electoral". Ell està convençut que el seu serà el govern "de tots els italians, i no només dels qui ens han votat". Prodi parla sovint en plural, conscient que els italians no l'han votat només a ell sinó a Piero Fasino, Francesco Rutelli i als seus companys. És una diferència interessant respecte a Silvio Berlusconi, més avesat a usar el "jo" i "a mi". Prodi insisteix en els eixos del seu programa: pau, unitat, creixement econòmic i harmonia.

Prodi es mostra lleial fins a la fi al seu programa: "No veig com hauríem de canviar un programa que ens ha dut a la victòria", respon a qui li pregunta si té algun canvi pensat per exemple en relació amb la retirada de les tropes de l'Iraq, un dels seus punts forts. De fet, poc després de saber-se el resultat, Prodi va anunciar que el tema de la retirada de les tropes es començaria a tractar des del primer dia en què comencés a governar.

En aquest sentit, el seu programa preveu, per exemple, fer de la pau "l'estrella polar" de la política exterior italiana. Prodi, catòlic practicant, sosté que la guerra "genera odi i porta més guerra" i aposta pel multilateralisme i per concentrar els esforços pacífics al Mediterrani i als Balcans. Pau, concòrdia i diàleg són paraules que abunden en el seu



Silvio Berlusconi, a la dreta, amb el seu ministre d'Afers Exteriors, Gianfranco Fini, líder, per la seva banda, de la dretana Aliança Nacional.

programa. També la cultura: "Hem confós durant massa temps cultura amb entreteniment", i cal que tornem a situar Itàlia com a "capital cultural". Prodi ha entusiasmat joves i famílies amb les seves promeses per millorar la qualitat de vida: "Cada família gaudirà de 200 euros al mes per als fills de zero fins als divuit anys". "Crearem 3.000 llars d'infants per a un total de 100.000 infants en cinc anys" o "garantirem els drets de les parelles de fet" han estat eslògans d'aquesta campanya. Romano Prodi i el seu govern volen augmentar la competència per poder arribar a reduir el preu de les factures que estan buidant la butxaca dels italians, i proposen "lloguers subvencionats" per a joves i "reducció a les llistes d'espera de la sanitat" per a tothom.

Reaccions amb cautela. Les primeres reaccions internacionals a aquest desconcert de xifres i de guanyadors han estat cautes. Inicialment, en no saber-se del cert que realment Prodi havia guanyat, les reaccions van ser contingudes. Mentre la premsa internacional feia referència a un possible estat de descoordinació i paràlisi, els líders socialistes europeus es van mostrar més optimistes, però també prudents. El president de la Comissió Europea, José Manouel Durão Barroso va ser un dels primers a felicitar Romano Prodi i a dir-li que tot i que la Unió Europea no difondria cap reacció oficial fins que els resultats fossin "definitius", va afir-

Prodi va anunciar que una de les primeres mesures del seu govern serà retirar les tropes italianes destinades a l'Iraq

mar que personalment creia que la victòria del centreesquerra és "bona per a Europa".

Nestor Kirchner, president argentí, creu que Itàlia i l'Argentina viuran "un nou impuls en les relacions entre dos països units per lligams històrics i de sang". De fet, el vot dels italians a l'exterior, i concretament dels argentins, ha estat determinant per donar la victòria a Romano Prodi. José Blanco, secretari d'Organització del PSOE, també es va mostrar satisfet pel triomf de Romano Prodi, que serà, segons ell, també "un èxit d'Europa".

Com ja estava previst, el 18 de maig el president de la República Carlo Azeglio Ciampi deixarà el càrrec i potser el nou cap d'estat serà qui nomeni Prodi com a primer ministre i li demani de formar el nou govern.

Miriam Díez Bosch
Roma

El 7 d'abril va ser un dia normal a les ciutats i pobles de l'antic protectorat espanyol del nord del Marroc. De Larraix a Nador, els habitants seguien la rutina de qualsevol divendres: a mig matí les activitats es van aturar per poder assistir a les oracions a les mesquites i, després, la gent va aprofitar la tarda per fer les visites familiars o per anar als cafès amb els amics.

Les autoritats locals marroquines, tant les civils com les militars, tampoc no van celebrar la sortida dels espanyols i la fi del protectorat, ara fa cinquanta anys. La sensació general és que, a pesar que del 1912 al 1927, l'anomenat període bèl·lic, la resistència dels rifenys, liderats per Abd el-Krim al-Jattabi, va ser ferotge, avui dia només existeix la nostàlgia d'una època en què els ciutadans del nord decidien i exigien millores a l'administració central. "D'ençà que morí Abd el-Krim això és un desastre", sentència l'historiador Mohamed Azuz Hakim. "El Govern mostra una deixadesa absoluta; les idees dels que ens governen es centralitzen a Rabat. Portem cinquanta anys abandonats i la regió viu en un estat de marginació total", afegeix aquest historiador, resident a Tetuan.

El pessimisme de Hakim es reproduïx a les places, avingudes, cafès i en multitud d'establiments que mantenen noms espanyols. L'arribada al tron del monarca actual, Mohamed VI, ara fa set anys, va fer retornar l'esperança als rifenys, que, a pesar de la lentitud de les millores, s'esforcen per no deixar-se descoratjar pels escassos resultats. De fet, els gestos del sobirà alauita cap a la població, que poc després d'arribar al tron va visitar la regió i va establir la seva residència d'estiu entre Tànger i Tetuan, animen els rifenys a mantenir l'anhel que algun dia seran tractats de la mateixa manera que l'administració tracta Rabat o Casablanca. Potser la construcció del port internacional de Tànger, que pretén competir amb Algesires, i l'autopista que uneix les ciutats més importants de la costa mediterrània són arguments en què es basa el règim alauita per assegurar que el canvi ja està engegat.

Però els rifenys tenen un caràcter fort i desconfiat. Són conscients que Mohamed VI no és l'antic monarca, Hassan II, que durant els seus més de quaranta anys de regnat no va visitar mai la regió. Va deixar que el nord caigués en el ma-